

Adı:
Soyadı:
Numarası:
Sınıfı:

T.C
TUNCELİVALİLİĞİ
ÖZEL MUNZUR ANADOLU LİSESİ
2015-2016 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
DİL ve ANLATIM DERSİ 1.DÖNEM 2.YAZILI SORULARI

NOTU:

AL 9-A

-SORULAR-

1.Kendisi dışında bir başka şeyi gösteren, onun yerini alabilen nesne, görüntü ya da olguya ---- adı verilir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) şifre B) bağlam C) kanal D) gösterge E) gönderici

2. Dedesi, Hasan'a: "Tavuklara yem verdin mi?" diye sorunca, Hasan ne diyeceğini şaşırıldı.

Yukarıda aşağıdaki iletişim unsurlarından hangisi yoktur?

A) Dönüt B) Alıcı C) İleti D) Kanal E) Gönderici

3. Aşağıda verilenlerden hangisi bir simge değildir ?

A) Terazi B) Bayrak C) Karınca D) Paraşüt E) Zeytin dalı

4. Aşağıdakilerden hangisi iletişimin temel öğelerinden biri değildir?

A) Alıcı B) Gösterilen C) İleti D) Dönüt E) Gönderici

5. Yağmurlu havalarda sakın denize açılmayın.

Bu cümlede dil, hangi işlevde kullanılmıştır?

A) Şiirsel işlev
B) Dil ötesi işlev
C) Göndergesel işlev
D) Kanalı kontrol işlevi
E) Alıcıyı harekete geçirme işlevi

6. Aşağıdakilerden hangisi kültürün özelliklerinden biri değildir?

A) Millî unsurlar içeren bir yapıya sahiptir.
B) Değişmez ve müdahale kabul etmez bir yapısı vardır.
C) Doğal ve canlı bir yapısı vardır.
D) Kuşaktan kuşağa aktarılarak varlığını sürdürür.
E) Belli bir kesime mal edilemeyeceğinden toplumun ortak malıdır.

7. Aşağıda verilenlerden hangisi dilin kollarından biri değildir?

A) Yazı dili B) Argo C) Diyalektik D) Terim dili E) Şive

8. Aşağıdaki dillerden hangisi ötekilerden farklı bir dil ailesi içinde yer alır?

A) Bulgarca B) Türkçe C) Fince D) Macarca E) Japonca

9. Dillerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Eklemeli dillerde asıl unsur kök ve eklerdir.
B) Diller yapılarına ve kökenlerine göre sınıflandırılır.
C) Dünyada en yaygın olan dil ailesi Sami dilleridir.
D) Yapılarına göre diller "tek heceli diller, eklemeli diller, çekimli diller" olmak üzere üç gruba ayrılır.
E) Diller arasındaki benzerlikler zamanla dil ailelerini oluşturmuştur.

10. Diller arasında yapı, ses ve söz dizimi bakımından benzerlikler söz konusudur.

Diller arasındaki bu benzerlikler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kültür ve dil ilişkisi
B) Dil coğrafyası
C) Dil ailesi
D) Gramer kuralları
E) Sözcüklerin anlam özellikleri.

11.

I. Timur döneminde gelişmeye başlamıştır.
II. Orta Asya Türkleri tarafından kullanılan bir yazı dilidir.
III. Çağatayca olarak da isimlendirilmektedir.
IV. 15. yüzyıldan bugüne değin varlığını sürdürmüştür.

Yukarıda özellikleri verilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eski Türkçe
B) Kuzey Türkçesi
C) Azeri Türkçesi
D) Osmanlı Türkçesi
E) Doğu Türkçesi

12. Türkçenin ilk evresi olarak kabul edilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Türkçesi
B) Kuzey Türkçesi
C) Batı Türkçesi
D) Eski Türkçe
E) Osmanlı Türkçesi

13. Türkçenin ilk yazılı metinleri hangi dönemde yazılmıştır?

A) Orta Türkçe dönemi
B) Eski Türkçe dönemi
C) Karanlık dönem
D) Kuzey Türkçesi dönemi
E) Eski Anadolu Türkçesi dönemi

14. ----, 15. yüzyıl Çağatay edebiyatının en tanınmış sanatçısıdır.

Çağatay Türkçesiyle pek çok eser vermiş ve şiirleri bütün Türk dünyasında ilgi görmüştür. ---- adlı eserinde Türkçe ile Farsçayı karşılaştırmış ve Türkçenin Farsçadan üstün olduğunu ileri sürmüştür. Sanatçı, bu eserini Türkçeyi bir kenara bırakarak eserlerini Farsça verenlere ithafen yazmıştır. O, Türkçe yazdığı şiirlerinde "Nevâî", Farsça yazdığı şiirlerinde ise "Fani" mahlaslarını kullanmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ali Şir Nevai - Muhakemetü'l-Lügatayn
B) Fuzuli - Şikâyetname
C) Ahmet Yesevi - Divan-ı Hikmet
D) Yunus Emre - Risaletü'n-Nushiye
E) Âşık Paşa - Garipnâme

15. Türkçenin dönemleriyle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Türkçenin ilk yazılı devresi "Eski Türkçe" dönemidir.
B) Dilimizle ilgili yazılı metinlerin bulunmadığı dönem "karanlık dönem" olarak isimlendirilir.
C) "Orhun Kitabeleri" Çağatay diliyle yazılmıştır.
D) Kuzey Türkçesi Hazar Denizi'nin kuzeyinde çeşitli ülkelere yazılan Türklerin kullandığı bir yazı dilidir.
E) Oğuzca kendi içinde "Doğu Oğuzcası" "Batı Oğuzcası" olmak üzere ikiye ayrılmıştır.

16. Aşağıdakilerden hangisi Kuzey-Doğu Türkçesinin çağdaş dönemi içinde yer almaz?

A) Özbek Türkçesi B) Kazak Türkçesi C) Kırgız Türkçesi
D) Tatar Türkçesi E) Gagavuz Türkçesi

17. Türkçenin en büyük ve en verimli yazı dili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı Türkçesi
- B) Doğu Türkçesi
- C) Orta Türkçe
- D) Eski Türkçe
- E) Kuzey Türkçesi

18. Türk dilinin ilk sözlüğü olarak kabul edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atabetü'l-Hakayık
- B) Divan-ı Lügati't Türk
- C) Divanü Hikmet
- D) Garipname
- E) Risalet'ün-Nushiye

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem büyük ünlü uyumuna hem de küçük ünlü uyumuna "uymayan" sözcükler birlikte kullanılmıştır?

- A) Satıcılar yağmur bastırınca eşyalarını toplayıp evlerinin yolunu tuttular.
- B) Elinin hamuruyla başkasının ipine karışan birinin kimseye yararı olmaz.
- C) Düzenli olarak kitap okuyan birinin zamanla derslerdeki başarısı artar.
- D) Çevre bu derece kirlenmeye devam ederse mavi deniz ve göllere hasret kalacağız.
- E) Şempanzeleri görmek isteyen çocuklar hemen sıraya girdi.

20. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi büyük ünlü uyumuna aykırı bir ek almıştır?

- A) Gölde balık yakalamak için sabaha kadar oltaların başında beklemelisiniz.
- B) Havalarda ısınmaya başlayınca insanlar denize akın etmeye başladı.
- C) Cevabını bilmediği sorularla karşılaşınca konu hakkında fikri olduğunu söyledi.
- D) Yolcuların yakıcı güneş altında ilerlemek istemesine anlam veremedim.
- E) Yollardaki levhalara dikkat etmeyen bir sürücü zor durumda kalır.

21. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi küçük ünlü uyumuna uyar?

- A) Toprak B) Koro C) Balo D) Alıyor E) Doktorun

22.

Önce baygın bir iniltiydi yamaçtan duyulan,
Sonra bir gölge belirmişti kuş uçmaz yoldan;
Köyümün titreterek bağı yanık toprağını
İnliyor, baktım, uzaktan görünen bir kağıdı...

Bu dizelerde aşağıda verilen ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Ünsüz düşmesi
- C) Sert ünsüz yumuşaması
- D) Ünlü daralması
- E) Ünsüz benzeşmesi

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünsüz yumuşamasının bir örneği yoktur?

- A) İnişli çıkışlı yaşam yolunda ümidinizi hiçbir zaman yitirmemelisiniz.
- B) Özgürlük, sizden her isteneni yapmak anlamına gelmez.
- C) Ağaran saçlar, yılların vermiş olduğu deneyimin bir göstergesidir.
- D) Hesabını şaşırın insanların yapacağı fazla bir şey yoktur.
- E) Sıkıntılara göğüs germek, başarıya atılan en önemli adımdır.

24.

Diyeğim için çekti bir sabah vakti
Erkenden denize gireyim dedim
Kulaç attıkça sen
Patiska çarşaf gibi yırtılıyor su ortadan

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Ünlü daralması
- B) Ünsüz yumuşaması
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünsüz benzeşmesi
- E) Büyük ünlü uyumuna uymayan sözcük

25. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla ilgili değildir?

- A) Konuşma sırasında seslerin tekdüze devam etmeyip alçalması, yükselmesi, yumuşaması, sertleşmesidir. (tonlama)
- B) Konuşmada art arda gelen kelimelerden birincisinin sonundaki ünsüzün, ikincisinin başındaki ünlüye ses bakımından bir hece oluşturacak biçimde bağlanarak söylenmesidir. (ulama)
- C) Konuşma organlarının hareketiyle birlikte heceleri anlaşılır şekilde oluşturmaz. (kaynaşma)
- D) Okuma ve konuşma, sırasında bir hece veya kelime üzerine diğerlerinden daha farklı olarak yapılan baskıdır. (vurgu)
- E) Konuşma sırasında belli bir süre duraklayıp soluk almaz. (duraklama)

SORU	SEÇENEK				
1	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E

